

УКРАЇНСЬКИЙ ОРДЕН УКРАЇНСЬКОМУ ПАТРІОТУ

Миколу Івановича Мартинюка особливо представляти не треба, бо його знають не тільки у населених пунктах району, а й на теренах Рівненщини. У 1992 році він організував у Млинові осередок Товариства політв'язнів і репресованих, а з 1993 – очолює районну організацію товариства. Саме Микола Іванович у середині 90-х років минулого століття досліджував злочини спецгрупи НКВС, яка під маркою УПА тероризувала місцеве населення. Як не дивно, але за це і постраждав, бо знайшлося чимало посадовців, котрі годували людь спотвореними побрехеньками. Відтак слово правди українського патріота стало їм поперек горла. А дивно тому, що Україна п'ять років уже крокувала незалежною стежею.

Народився Микола Мартинюк у Хорупані в селянській сім'ї. Сімнадцятирічним юнаком став членом юнацької сітки ОУН, а у день 18-ліття – 3 червня 1941 року його прийняли в ОУН – як визнання його активної ідеологічної роботи в організації. Тоді одержав підпільне псевдо «Чорнота». Із січня 1942 року – він районний референт зв'язку ОУН, із січня 1943 – також референт з особливих доручень районного провідника ОУН «Вихора» - Якіма Никитюка.

На початку лютого 1944 року разом із заступником господарчого району Сидором Кісільчуком – псевдо «Оріх» був направлений в Іванівці, де діяла повстанська швейна майстерня. Оскільки радянські війська прорвали фронт, було наказано швейні машинки захоувати у крівиці.

Під час перебування підпільників у Іванівцях у село ввійшли радянські війська. І хоч виникла загроза для життя, бо офіцер із числа визволителів наказав перевіряти у всіх документи, а у кого їх не було – розстрілювати. У повстанців їх, звісно, не було. Однак кмітливим підпільникам вдалося добратися у рідне село.

Однак невдовзі Микола Мартинюк, тікаючи від червоних, опинився у розташуванні фронтових німецьких частин і 24 лютого 1944 року разом із 270-ма односельцями був вивезений на примусові роботи у Німеччину.

У 1946 році був репатрійований. Щоб уникнути арешту, оселився у Дубно. Але односелець видав його і 19 грудня 1949 року (якраз на свято Миколи) був арештований, а згодом засуджений особливою нарадою до 10-и років виправно-трудових таборів. Відбував покарання в системі Карлагу: Карабас, Чурбаї-Нура, Темір Тау, Караганда. У липні 1956 року був звільнений хрущовською комісією зі зняттям судимості. Радянська репресивна і каральна система жорстоко позбиткувалася над родиною Миколи Мартинюка. Його батьки були виселені у місто Енісейськ у 1947 році і там відійшли у вічність. Далеко від рідної домівки – в Іркутську спочив вічним сном брат Нестор, 1911 року народження, член ОУН, підпільне псевдо «Сич». У 1943-1944 рр. – районний господарчий. У квітні 1944 року арештований і засуджений до 15-и років каторжних робіт.

Брат Володимир – «Богдан», 1919 року народження, – командир боївки ОУН. 7 лютого 1947 року його і ще двох повстанців оточили в крівиці чекісти. Аби не здатися ворогові, повстанці пострілялися. Усіх їх таємно посеред ночі поховали на кладовищі в селі Аршичин. Чимало колючих тернів випало на стежинах долі Миколи Івановича у радянську добу. Однак сильна воля і мужність гарту допомогли здолати і горе, і біду. Натомість знайшов себе у громадській роботі, якій віддавав і серце, і душу, і вільний час. У 2002 році на пропозицію обласного демократичного блоку організував районне Братство УПА, сприяв організації Братства у сусідніх районах, а у червні 2003 – його обрали заступником голови обласного Братства вояків ОУН-УПА ім. генерала-хорунжого Кліма Савура. Звісно, таку подвижницьку працю, як і заслуги у боротьбі за відродження незалежності української держави, відданість ідеалам свободи і демократії, багаторічну плідну громадську діяльність високо оцінила Українська держава. Указом Президента України від 10 жовтня цього року Миколу Івановича Мартинюка нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

З роси і води Вам, Миколо Івановичу!

Віталій ТАРАСЮК.